

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА**

Бр. 1203-547/7

Скопје, 10.12.2008 година

До

Јавна здравствена установа - Општа болница Охрид

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

1. Предмет на овој Конечен извештај е извршената ревизија на финансиските извештаи на Јавна здравствена установа Општа болница Охрид (во понатамошниот текст Општа болница) за 2007 година, кои се прикажани на страните од 9 до 11.
2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој Извештај е извршена согласно член 2 став 1 и 2 од Законот за државна ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 9 од Законот за државна ревизија.
3. Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај за финансиските извештаи на Општата болница за годините кои и претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.
4. Финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај, се одговорност на раководството на субјектот, застапувано од:
 - Д-р Арсо Митрески - В.Д.Директор на Општа болница до 01.11.2007 година
 - Д-р Љубен Арнаудов – Директор на Општа болница од 01.11.2007 година и
 - Миљана Кесковска – дипл.екк. по туризам и угостителство, Директор на Општа болница од 01.11.2007 година.
5. Одговорност на ревизорите е да го издадат овој извештај, прикажан на страните 1 до 8, и да дадат мислење за финансиските извештаи од точка 1, засновано на извршената ревизија.
6. Ревизијата од точка 1 на овој Извештај е извршена од страна на тим на Државниот завод за ревизија во периодот од 07.07. до 18.07.2008 година, од 22.07. до 25.07.2008 година, од 29.07. до 01.08.2008 година, од 03.09. до 05.09.2008 година и од 09.09. до 19.09.2008 година.
7. Цел на ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 е да овозможи ревизорот да изрази мислење:
 - дали финансиските извештаи вистинито и објективно ја искажуваат финансиската положба и резултатот на финансиските активности во согласност со применетата законска регулатива,
 - дали е остварено наменско и законско користење на средствата кои претставуваат државни расходи.

8. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани на годишната сметка составена според важечките прописи во Република Македонија со извршени рекласификации поради добивање на појасна слика и со извесни прифатени и спроведени корекции на финансиските извештаи од страна на субјектот.
9. Ревизијата е извршена во согласност со Стандардите за Државна Ревизија на Меѓународната организација на Врховните Ревизорски Институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани во Република Македонија при вршењето на државната ревизија. Овие стандарди бараат ревизијата да се планира и подготви, со цел да се добие разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од значајни погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува испитувања на докази, проценување на користените сметководствени принципи, како и на важните проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1 на овој Конечен извештај, давање општа оценка за презентацијата на финансиските извештаи и давање оценка за конкретни финансиски трансакции. Веруваме дека спроведената ревизија ни обезбедува разумна основа за изразеното мислење.
10. Со ревизијата на финансиските извештаи, дадени како составен дел на овој Конечен извештај, ревизијата го утврди следното:

10.1. Систем на интерни контроли во процесите

Процес на наплата, уплата и пренос на готовинските средства

- 10.1.1. Општата болница нема пишани процедури за процесот на наплата, уплата во благајна и пренос на готовинските средства на сметката на Општата болница и нивно евидентирање како приход по основ на извршени здравствени услуги за лица кои не се здравствено осигурени и по основ на партиципација. Поради отсаството на соодветни процедури и постапки за контрола на степенот на наплатените и уплатените средства по овој основ, ревизијата констатира ризик приливот и одливот на паричните средства во благајната да е нецелосен, ненавремен, ризик од некомплетна евиденција како и ризик од можни злоупотреби.

Процес на следење на залихи

- 10.1.2. Општата болница нема пишани процедури за процесот на прием, издавање, потрошок и евидентирање на залихата на лековите и медицинските материјали ниту во рамките на Депото на лекови со инфузионо одделение и галенска лабораторија (болничка аптека) ниту во рамките на секоја организациона единица - одделение поодделно, а воспоставениот контролниот систем е незадоволителен. Ваквата состојба предизвикува ризик искажаните податоци да не го отсликуваат реалниот влез, излез и состојба на залихите на Општа болница.

Препорака:

Директорот на Општата болница да превземе активности за донесување и воспоставување интерни акти во согласност со Законот за јавна внатрешна финансиска контрола и Правилникот за основните елементи на финансискиот менаџмент и контрола и стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор, кои ќе овозможат имплементирање на процедури во сите сегменти, заради постигнување целосна контрола во работењето врз основа на принципот на сигурен финансиски менаџмент.

10.2. Неправилна примена на акти:

10.2.1. Општата болница во текот на 2006 година извршила усогласување на постојните акти: Статутот, Правилникот за внатрешна организација и систематизација на работите и работните задачи и останатите интерни акти со Законот за здравствена заштита и доставила барање за добивање согласност до Министерство на здравство. Во текот на 2007 година не е добиена согласност на горенаведените акти, поради што Општата болница своето работење го спроведува по акти донесени врз основа на законски одредби кои не се во сила.

Ревизијата не дава препорака, поради тоа што во текот на 2008 година добиено е Решение за давање согласност на Статутот на ЈЗУ Општа болница Охрид број 10-2238/2 од 13.02.2008 година од Министерство за здравство, како и донесен е нов Правилник за внатрешна организација и систематизација на работите и работните задачи, усогласен со постојната законска регулатива.

10.2.2. Правилникот за внатрешна организација и систематизација на работите и работните задачи на ЈЗУ Општа болница Охрид како акт со кој се уредува внатрешната организација и работа, не содржи опис и попис на работните места со кои ќе се утврдат работните задачи, права и обврски на вработените во организационите единици на Општата болница. Некомлетноста на наведениот Правилник придонесува Општата болница да нема поделба на надлежностите и одговорностите во рамките на организационата поставеност.

Ревизијата не дава препорака бидејќи во текот на 2008 година отпочната е постапка за дополнување на постојниот Правилникот за внатрешна организација и систематизација на работите и работните задачи на ЈЗУ Општа болница Охрид со опис и попис на работните места со кои ќе се утврдат работните задачи, одговорностите и овластувањата на вработените.

10.2.3. Евидентирани се побарувања за дадени аванси на добавувачи во земјата во износ од 2.185 илјади денари кои потекнуваат од минати години (за период од 2000 година до 2006 година), за кои Општата болница не добила стоки и услуги. За наведените аванси не се превземени мерки и активности од страна на Управниот одбор за поврат на средствата, согласно одредбите од Законот за облигационите односи, во сите минати години, поради што постои можност овие побарувања да не можат да се наплатат поради застареност.

Препорака:

Управниот одбор на Општата болница да превземе активности за поврат на дадените аванси и доколку за истите се оцени дека се ненаплатливи да донесе соодветен акт за отпишување на истите.

10.3. Неправилна примена на сметководствени политики и начела:

10.3.1. Со ревизија на побарувањата за партиципација - учество на осигуреното лице со лични средства во цената на здравствените услуги и на лекови, констатирани се следните неправилности во сметководствената евиденција:

- обврската за партиципација кон ФЗОМ се евидентира во висина на износот на уплатените средства од страна на организационите единици-одделенија, а не во висина на износот на пресметана партиципација, согласно член 36 од Законот за здравствено осигурување и

- не е воспоставена евиденција за побарувања за партиципација од секоја организациона единица - одделенија, согласно член 7 од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници.

Вака воспоставениот начин на евидентирање на средствата по основ на партиципација, придонесува Општата болница да нема евиденција за вкупните средства по овој основ како и побарувањата и обврските на секоја организациона единица - одделение поодделно.

Препорака:

Одделението за сметководствено-финансиски работи да врши евидентирање на побарувањата и обврските по основ на пресметана партиципација. За обврските по основ на наплатена партиципација да се задолжува поодделно секое одделение и понатаму секое лице кое врши прием на средствата.

10.3.2. Со ревизија на залихите на лекови и медицински материјали констатирано е дека испораката на лекови и медицински потрошен материјали во Општа болница се врши од страна на Депо на лекови со инфузионо одделение и галенска лабораторија (болничка аптека) за потребите на одделенијата во состав на болницата, врз основа на доставени барања од самите одделенија по видови и количини за потребите. За испорачаните количини Општата болница нема целосна евиденција за реалните залихи во секое одделение поодделно, што не е во согласност со член 19 од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници. Поради невоспоставен систем на контрола на следење и трошење на лековите и медицинските материјали по одделенија, Општата болница нема увид над реалните залихи и потребата од наведените материјали во секое наредно барање од одделенијата.

Ревизијата не дава препорака поради тоа што во текот на 2008 година отпочната е имплементација на софтвер со кој е овозможено мрежно поврзување на сите организациони единици на Општата болница, заради целосно следење на испорачаните лекови и медицински материјали во секое одделение поединечно и реално потрошените лекови и медицински материјали по пациент.

10.3.3. Со ревизија на побарувањата од ФЗОМ за извршени здравствени услуги, констатирани се следните неправилности:

- евидентирањето на побарувањата од ФЗОМ за извршени здравствени услуги не се врши со примена на сметководственото начело на парично искажување, односно истите се признаваат како приход во моментот на евидентирање, а не во моментот кога истите се наплатени од страна на ФЗОМ, што не е во согласност со Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници,

- побарувањата се искажани во поголем износ за 13.177 илјади денари, кој износ се однесува на обврската за пресметана партиципација, која е приход на ФЗОМ согласно член 36 од Законот за здравствено осигурување, поради погрешен начин на евидентирање во сметководствената евиденција и

- плаќањето на здравствените услуги од страна на ФЗОМ се врши авансно, а не во висина на реално извршените здравствени услуги, што не е во согласност со член 70 од Законот за здравствено осигурување. Поради

воспоставениот начин на финансирање, од страна на ФЗОМ исплатени се средства во износ од 16.231 илјади денари повеќе од реално извршените здравствени услуги.

Препорака:

Одделението за сметководствено-финансиски работи побарувањата за извршени здравствени услуги да ги евидентира во висина на реално извршените здравствени услуги и со примена на сметководственото начело на парично искажување.

10.3.4. Во текот на ревизијата беа доставени конфирмации за усогласување на побарувањата и обврските искажани во финансиските извештаи. Од вкупно испратените конфирмации за усогласување на побарувањата добиени се 57,14%, од кои 25% се усогласени, додека 75% не се усогласени со евиденцијата на Општа болница. Од вкупно испратените конфирмации за усогласување за обврските добиени се 30%, од кои 66,67% се усогласени, додека 33,33% не се усогласени со евиденцијата на Општа болница. Поради малиот број на добиени одговори, ревизијата не ја потврдува реалноста и објективноста на искажаните побарувања и обврски во финансиските извештаи.

10.4. Неправилности во искажувањето на позициите во Билансот на состојба:

10.4.1. Во деловните книги на Општата болница евидентирани се материјални средства во износ од 1.545 илјади денари како пренесена почетна состојба од минати години, за кои Општата болница не располага со соодветна документација со која ќе потврди за каков вид објект или инвестиција во тек станува збор. Од спроведениот разговор со одговорните лица, ревизијата утврди дека оваа позиција се однесува на градежен објект наменет за поликлиника, чија градба е отпочната пред повеќе од 25 години. Објектот се наоѓа во кругот на Општата болница и е во фаза на нецелосна карабина. Поради ваквата состојба ревизијата не се увери во веродостојноста и објективноста на искажаната билансна позиција.

Врз основа на добиената документација од Здравствен дом Охрид, ревизијата утврди дека од страна на Министерство за здравство отпочната е постапка за изградба на нов објект за Здравствен дом на истата локација. Ревизијата не дава препорака, поради тоа што во периодот додека е вршена ревизијата, Општата болница се обрати со Писмо број 03-2408/1 од 19.09.2008 година до Министерство за здравство заради потврдување на горенаведената состојба.

10.4.2. Општа болница нема превземено мерки за отпишување на ненаплатените побарувања од Министерство за здравство за специјални програми за јавното здравство од минати години, кои се веќе застарени, што не е во согласност со Законот за облигационите односи. Непревземањето на потребните мерки предизвикува нереално и необјективно прикажување на позицијата Побарувања од буџетот за специјални програми за јавното здравство во износ од 7.704 илјади денари.

Препорака:

Управниот одбор да донесе акт за отпишување на застарените побарувања во согласност со Законот за облигационите односи.

10.4.3. Со ревизија на обврските кон добавувачи евидентирани во деловните книги за 2007 година, ревизијата констатира одредени состојби кои укажуваат на несоодветно почитување на законските и подзаконските прописи и тоа:

- со извршениот попис на обврските на ден 31.12.2007 година, не е извршено усогласување на сметководствената со фактичката состојба и не е утврден правниот основ за постоење на истите, кон Извештајот за извршениот попис на средствата, побарувањата и обврските со состојба на 31.12.2007 година не се приложени пописни листи како сметководствен документ со кои би се потврдила вредноста на обврските искажана во Извештајот за извршениот попис што не е во согласност со Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници и Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници и

- Општата болница сметководствената евиденција на превземените обврски спрема добавувачите ја врши во две одделни електронски бази на податоци, кои меѓусебно не се поврзани и истите генерираат различни податоци за состојбата на обврски со 31.12.2007 година, поради што ревизијата констатира неусогласеност на искажаните податоци и тоа: во финансиските извештаи со состојба 31.12.2007 година, искажани се обврски спрема добавувачи во земјата во износ од 78.145 илјади денари, во Извештајот за извршениот попис на средствата, побарувањата и обврските со состојба на 31.12.2007 година констатирано е дека обврските спрема добавувачите во земјата изнесуваат 77.998 илјади денари, во електронската база на податоци каде сметководствено се евидентирани сите финансиски промени и трансакции за целокупното работење на Општата болница (дневник/главна книга) заклучно со 31.12.2007 година евидентирани се обврски во износ од 78.139 илјади денари, додека во електронската база на податоци каде аналитички се евидентирани само побарувањата и обврските заклучно со 31.12.2007 година евидентирани се обврски во износ од 76.539 илјади денари, што укажува на тоа дека Општата болница не располага со точна евиденција за состојбата на обврските што не е во согласност со Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници и Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници. Поради неусогласеноста на обврските искажани во финансиските извештаи на Општата болница со сметководствената евиденција и констатираната состојба со попис, ревизијата не можеше да се увери во реалноста и објективноста на искажаните обврски во финансиските извештаи.

Препорака:

Одделението за сметководствено-финансиски работи евидентирањето на обврските кон добавувачите да го врши во единствена база на податоци заради добивање на точни, целосни и веродостојни информации во финансиските извештаи, како и да се изврши усогласување на сметководствената со фактичката состојба на истите.

10.4.4. Постои неусогласеност помеѓу позициите Капитални средства и Извори на капиталните средства во Билансот на состојба на ден 31.12.2007 година во износ од 27.950 илјади денари, што не е во согласност со член 18 од Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници, поради непримена на основното сметководствено начело на парично искажување во минати години и неизвршено усогласување на сметките при промената

на истите, што придонесува билансните позиции искажани во финансиските извештаи да се нереални и необјективни.

Препорака:

Одделението за сметководствено-финансиски работи да изврши усогласување на состојбата на сметките искажана на ден 31.12.2007 година согласно начелото на парично искажување.

10.5. Ненаменско и незаконско користење на средствата:

10.5.1. Општа болница нема извршено распределба во финансискиот план на средствата одобрени со Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за утврдување буџетски плафони на јавните здравствени установи за 2007 година донесена од Управниот одбор на ФЗОМ, што не е во согласност со Законот за буџетите. Ваквата состојба придонесува Општата болница да нема комплетен финансиски план како и увид во наменското користење на средства.

Препорака:

Распределбата на одобрените средства со ребалансот во финансискиот план да се врши по ставки согласно Законот за буџетите.

10.5.2. Неприменување на постапките од Законот за јавни набавки

- Не е склучен договор за извршување на групна набавка со ФЗОМ за набавки на лекови и медицински материјали, спротивно на член 13 од Законот за јавни набавки ("Службен весник на РМ" бр.19/04).
- Набавката на лекови од Листата на лекови се врши врз основа на доставен Преглед на склучени договори за испорака на лекови помеѓу ФЗОМ и добавувачите, а по претходно спроведени постапки за јавна набавка од страна на ФЗОМ. Прегледот не содржи податоци за количината на лекови кои Општа болница може да ги набави во тековната година. Со вака воспоставен начин на набавка на лекови од Листата на лекови на Општа болница му се овозможува да врши набавки со кои постои можност да се надминат договорените количини прикажани во Прегледот, спротивно на одредбите од Законот за јавни набавки. Започнувајќи од 18.04.2007 година, здравствените установи набавката на лекови ја вршат со Образец за месечно потребување на лекови за болничка здравствена заштита, за кој одобрение/финансиска согласност дава ФЗОМ.
- Превземени се обврски за набавка на стоки и услуги без спроведена постапка за јавна набавка во износ од 838 илјади денари.
- Должничко доверителните односи продолжуваат по склучен договор за одржување на компјутерска и програмска опрема со траење до 31.12.2006 во вкупен износ од 254 илјади денари, спротивно на член 10 и член 11 од Законот за јавни набавки.

Препорака:

Општата болница набавките на стоки и услуги да ги реализира преку Комисијата за јавни набавки и со спроведување на соодветните постапки пропишани во Законот на јавни набавки.

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ОПШТА БОЛНИЦА ОХРИД
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

11. Според наше мислење, поради значајноста на прашањата изнесени во точките од 10.1. до 10.4. финансиските извештаи не ја претставуваат вистинито и објективно финансиската состојба на Јавна здравствена установа Општа болница Охрид на ден 31 Декември 2007 година и резултатот од финансиските активности за годината која завршува со тој датум согласно важечката законска регулатива.
12. Според наше мислење, освен за изнесеното во точките од 10.1. до 10.5. кај Јавната здравствена установа Општа болница Охрид на ден 31 Декември 2007 година остварено е законско и наменско користење на средствата во финансиските трансакции кои претставуваат државни расходи за 2007 година.
13. Во тек се судски постапки, чиј исход ќе има влијание на билансните позиции во Билансот на состојба на Општата болница и тоа судски постапки во кои тужена страна е Општа болница по основ на обврски кон правни лица и обврски од работни спорови во вкупен износ од 10.876 илјади денари.
14. Прифатени и корегирани неправилности од страна на Општата болница во текот на ревизијата:
 - Во текот на вршење на ревизијата извршени се корекции на одделни позиции искажани во финансиските извештаи за 2007 година, поради сметководствени грешки кои што субјектот ги прифати и евидентира во деловните книги и финансиски извештаи под 31.12.2007 година, кои што како ефекти од ревизијата ја намалуваат вкупната актива и пасива во Билансот на состојба за 2007 година за 694 илјади денари. Исправките се спроведени со налог за книжење број 009/12 од 17.09.2008 година.

Скопје, 09.12.2008 година

Овластен државен ревизор

ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ОПШТА БОЛНИЦА ОХРИД
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Јавна здравствена установа
Општа болница Охрид

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2007 година

	во 000 денари	
Опис на позицијата	2007	2006
Приходи		
Неданочни приходи	14,564	13,330
Трансфери и донации	234,501	220,838
Вкупно приходи	249,065	234,168
Расходи		
Тековни расходи		
Плати, наемнини и надоместоци	137,713	140,128
Стоки и услуги	99,591	102,873
Тековни трансфери до вонбуџетските фондови	710	-
Тековни трансфери до единиците за локална самоуправа	32	31
Каматни плаќања	3,917	-
Субвенции и трансфери	6,584	1,857
Вкупно тековни расходи	248,547	244,889
Капитални расходи		
Капитални расходи	1,042	557
Вкупно капитални расходи	1,042	557
Вкупно расходи	249,589	245,446

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ОПШТА БОЛНИЦА ОХРИД
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

**Јавна здравствена установа
Општа болница Охрид**

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ

во 000 денари

Опис на позицијата	2007	2006
Актива		
Тековни средства		
Парични средства	143	703
Хартии од вредност	9	10
Побарувања	9,568	9,482
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции	2,373	2,378
Краткорочни финансиски побарувања	130	76
Побарувања од вработените	137	91
Побарувања од државата и други институции	256	256
Активни временски разграничувања	26,967	26,402
Залихи	5,959	5,965
Вкупно тековни средства	47,087	46,908
Постојани средства		
Нематеријални средства	241	255
Материјални добра и природни богатства	10,796	10,796
Материјални средства	119,758	122,402
Долгорочни кредити и позајмици дадени во земјата и странство и орочени средства	33	727
Вкупно постојани средства	130,828	134,180
Непокриени расходи и други долгорочни кредити и заеми	20,527	20,003
Вкупна актива	198,442	201,091
Пасива		
Тековни обврски		
Краткорочни обврски спрема добавувачи	78,165	80,853
Краткорочни финансиски обврски	169	169
Финансиски и пресметковни односи	0	38,600
Краткорочни обврски за плати и други обврски спрема вработените	10,986	9,349
Пасивни временски разграничувања	1,460	375
Вкупно тековни обврски	90,780	129,346
Извори на средства		
Извори на капитални средства	107,634	71,717
Вкупно извори на деловни средства	107,634	71,717
Долгорочни обврски	28	28
Вкупна пасива	198,442	201,091

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ОПШТА БОЛНИЦА ОХРИД
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Јавна здравствена установа
Општа болница Охрид

**ПРЕГЛЕД
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2007 ГОДИНА**

во 000 денари

О П И С	Државен јавен капитал	Останат капитал (залихи на материјали, резервни делови и ситен инвентар и хартии од вредност)	Вкупно
Состојба 01.01.2007 година	66,416	5,301	71,717
Зголемување по основ на:	43,237	77,166	120,403
Набавки	3,145	77,164	80,309
Вишок по попис	293	2	295
Неправилна сметководствена евиденција	39,799		
Намалување по основ на:	6,775	77,711	84,486
Потрошок	-	77,620	77,620
Расход по попис	58	88	146
Неправилна сметководствена евиденција	(1)	-	
Кусок по попис		3	
Корекции по ревизијата	694	-	694
Корекции во тек на годината	-	-	-
Амортизација	6,024	-	6,024
Состојба 31.12.2007 година	102,878	4,756	107,634